

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

19.11.2025

VN/13/2025

VASTINEMUISTIO; ASiantuntijakuuleminen 20.11.2025

Hallituksen esitys eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja työnvälityspalveluiden kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi (HE 108/2025 vp)

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä vastinetta valiokunnan edellä mainitun asian käsittelyn yhteydessä saamista lausunnoista.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa vastineenaan seuraavaa:

Työnhakijan palveluprosessi

Täydentävien työnhakukeskustelun järjestäminen

KEHA-keskus katsoo lausunnossaan, että ehdotettu työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023; jäljempänä järjestämislaki) 35 §:n 2 momentin kriteeri "ellei työnhakijan palvelutarpeesta johdu muuta" jättäisi työvoimaviranomaiselle laajan tulkintavaran täydentävien työnhakukeskustelujen järjestämisen määrään ja siihen, järjestetäänkö niitä ollenkaan. Säännöksen sanamuodon mukainen kriteeri voisi johtaa erilaiseen tulkintaan työllisyysalueiden välillä ja sitä kautta erilaisiin alueellisiin soveltamiskäytäntöihin.

KEHA-keskus toi lausunnossaan esiin myös näkemyksensä ehdotetusta järjestämislain 35 §:n 3 momentista, jonka mukaan työvoimaviranomaisen on järjestettävä täydentävä työnhakukeskuskeskustelu työnhakijan pyynnöstä, ellei se ole ilmeisen tarpeetonta. KEHA-keskus katsoo, että säännöksen sanamuoto "ellei se ole ilmeisen tarpeetonta" jättää edelleen työvoimaviranomaiselle harkintavaltaa siitä, järjestetäänkö täydentävä työnhakukeskuskeskustelu työnhakijan pyynnöstä. Toisaalta KEHA-keskus toteaa, että säännöskohtaisissa perusteluissa avataan sitä, milloin keskustelun järjestäminen olisi ilmeisen tarpeetonta. Edellä mainittujen lainkohtien osalta KEHA-keskus katsoo, että esitettävien säännösten soveltamista tulisi pyrkiä täsmentämään mahdollisella ohjeistuksella ja muulla lain soveltamisen tukimateriaalilla.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että työnhakukeskustelujen järjestämiseen on tarkoitus antaa työvoimaviranomaisille harkintavaltaa, joka perustuu työnhakijan palvelutarpeeseen. Palvelutarpeen arvioinnista säädetäisiin tarkemmin ehdotetussa 33 §:ssä. Työnhakijan pyynnöstä järjestettävät täydentävät työnhakukeskustelut täydentäisivät kokonaisuutta. Työ- ja elinkeinoministeriö edelleen toteaa, että säännösten soveltamista on täsmennetty säännöskohtaisissa perusteluissa ja yhtenäistä

soveltamista pyritään edistämään muun muassa KEHA-keskuksen tuotamalla lain soveltamisen tukimateriaalilla. Työ- ja elinkeinoministeriö ei katso, että ehdotetut muotoilut jättäisivät työvoimaviranomaiselle liian laajan harkintavallan.

Täydentävien työnhakukeskustelujen kirjaaminen työllisyssuunnitelmaan

KEHA-keskus lausui ehdotetusta järjestämislain 37 §:n 2 momentin 1 kohdasta, jonka mukaan täydentävien työnhakukeskustelujen määrä ja ajankohdat olisi sisällytettävä työllistymissuunnitelmaan tarvittaessa. KEHA-keskus katsoo, että ilmaisu "tarvittaessa" jättäisi työvoimaviranomaiselle laajan tulkintavaran siitä, kenelle edellä mainitut seikat sisällytetään suunnitelmaan tai sisällytetäänkö niitä ollenkaan. KEHA-keskus katsoo, että säännöstä olisi hyvä täsmentää.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että säännöstä ei ole tarve täsmentää. Työllistymissuunnitelman osalta säädettäisiin siihen aina sisällytettävistä toimista, kuten työnhakuvelvollisuudesta tai perusteesta sen asettamatta jättämiselle. Lisäksi säädettäisiin suunnitelmaan tarvittaessa sisällytettävistä toimista, joihin kuuluisi täydentävien työnhakukeskustelujen lisäksi nykyistä vastaavasti muun muassa työnhakijan palvelutarpeen mukaisia julkisia työvoimapalveluja. Molempiin ryhmiin kuuluvat toimet on syytä kirjata suunnitelmaan.

Jotta työnhakijalle muodostuu kuva siitä, millaiseen työnhakijan palveluprosessiin hänen tulee osallistua, täydentävät työnhakukeskustelut tulee työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan aina kirjata työllistymissuunnitelmaan. Työnhakijan näkökulmasta täydentäviin työnhakukeskusteluihin osallistuminen on häntä työttömyysetuuden menettämisen (eli korvauksettoman määräajan tai työssäoloelvoitteen) uhalla velvoittavaa vain silloin, kun osallistuminen on kirjattu suunnitelmaan. Tätä koskevaan työttömyysturvalain (1290/2002) säännökseen ei ole ehdotettu muutoksia.

Työnhakuvelvollisuus

SAK ry piti lausunnossaan kohtuuttomana sitä, että osa-aikaisessa työssä oleville työnhakijoille asetettaisiin samanlainen työnhakuvelvollisuus kuin kokonaan työttömille työnhakijoille. Syinä esitetään muun muassa, että erityisesti palvelualoilla on tarjolla laajasti vain osa-aikaista työtä ja työaikalain (872/2009) mukaan osa-aikainen työntekijä voi antaa työsopimuksessa kertakaikkisen suostumuksen lisätyöhön. Lisäksi osalla työntekijöistä on määräaikainen työsopimus, jota ei työsopimuslain (55/2001) mukaan voi irtisanoa edes työntekijän saadessa kokoaikaisen työn.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että haettavien työmahdollisuuksien määrää arvioitaisiin suhteessa työnhakijan työssäkäyntialueella haettavissa oleviin työmahdollisuuksiin ja velvollisuutta asetettaessa huomioon otetaan työnhakijan työkokemus, koulutus ja muu osaaminen. Tarkoitus ei ole, että osa-aikatyötä tekevät joutuisivat hakemaan esimerkiksi toista sellaista osa-aikatyötä, jota heillä ei tosiasiallisesti olisi mahdollista yhteensovittaa olemassa olevan osa-aikatyönsä kanssa. Työvoimaviranomainen asettaa työnhakuvelvollisuuden sen hetkisten tietojensa mukaan. Työttömyysturvalaissa puolestaan on huomioitu jälkikäteen arvioitavissa olevia seikkoja, kuten toteutuneiden työtuntien määrä pätevänä syynä jättää toteuttamatta työnhakuvelvollisuutta.

Tasa-arvovaltuutettu nosti esiin osa-aikaisten työnhakuvelvollisuutta koskevan muutoksen vaikutukset naisiin ja sukupuolten tasa-arvoon. Tasa-arvovaltuutetun näkemyksen mukaan työnhakuvelvoitteessa tulisi huomioida muun muassa perhetilanne ja hoivavastuu, jotka ovat molemmat vahvasti sukupuolittuneita.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että työvoimapalveluiden tavoitteena on tukea osittain työtöntä löytämään koko-aikaista työtä. Myös työttömyysturvajärjestelmällä etuuden saamiseen liittyvine ehtoineen on sama tavoite. Esimerkiksi lasten ja muiden läheisten hoitamisen aikainen toimeentulo on tarvittaessa tarkoitus turvata muilla tukimuodoilla. Työttömyysturvalain 2 a luvun 5 ja 13 §:ssä on kuitenkin säädetty, että henkilöllä on pätevä syy kieltäytyä työstä, jos hänelle ei varata kohtuullista aikaa lastenhoidon tai muun hänestä riippuvaisen läheisen hoidon järjestämiseen sekä kulkuvaikeuksien ja muiden vastaavien rajoitusten poistamiseen.

Työttömyysturvalain 2 a luvun 5 ja 13 § koskevat varmasta työpaikasta kieltäytymistä ja työvoimaviranomaisen työnhakijan haettavaksi osoittaman työpaikan hakemista, eikä näihin säännöksiin ole ehdotettu sisällöllisiä muutoksia. Työllistymissuunnitelmaan sisällytettävän työnhakuvelvollisuuden osalta tilanne on toisenlainen, koska työnhakija valitsee itse työpaikat, joita hän haluaa hakea. Tällöin työnhakijalla on mahdollisuus ottaa huomioon erilaisia elämäntilanteeseensa liittyviä seikkoja.

Tekstiviestinä lähetettävistä ennakollisista muistutuksista

KEHA-keskus katsoo lausunnossaan, että mikäli suunniteltu ennakollinen muistutustoiminto ei ole käytössä säännösten voimaan tullessa, tulee säännösten soveltamisen osalta varmistaa se, että työnhakijan informointi, erityisesti informointi työhaun kuluessa, toteutuu työllisyysalueiden asiakastyössä heti säännöksen voimaantulosta siten, että työnhakijoiden tahattomia laiminlyöntejä pystyttäisiin vähentämään.

Työ- ja elinkeinoministeriön KEHA-keskukselta hallituksen esityksen eduskuntakäsittelyn aikana saaman tiedon mukaan toimeenpanoon kehitettävä tekstiviestimuistutustoiminto ei olisi käytössä silloin, kun lait on tarkoitettu tulemaan voimaan (1.1.2026). KEHA-keskuksen arvion mukaan tekstiviestimuistutustoiminto olisi käytettävissä 1.3.2026.

Työ- ja elinkeinoministeriö on yhteistyössä KEHA-keskuksen kanssa arvioinut mahdollisia järjestelyjä, joilla työnhakijaa voitaisiin informoida lainsäädäntömuutoksista johtuvista muutoksista työnhakijan velvollisuuksiin. Tavanomaiseen, hyvän hallinnon mukaiseen toimeenpanoon kuuluu, että työvoimaviranomainen varmistuu siitä, että työnhakija on ymmärtänyt mitä häneltä edellytetään. Tämä koskee erityisesti työllistymissuunnitelmiin ja niitä korvaaviin suunnitelmiin sisältyviä toimia, mutta myös esimerkiksi tilanteita, joissa työvoimaviranomainen ohjaa työnhakijan hakemaan tiettyä yksilöityä työpaikkaa. Tätä velvollisuutta ja hyvän hallinnon vaatimuksia olisi mahdollista korostaa toimeenpanijoille ennen muutosten voimaantuloa järjestettävässä valtakunnallisessa koulutuksessa.

Tavanomaisena pidettävien toimeenpanoon liittyvien toimien lisäksi lainsäädäntömuutoksista voitaisiin informoida työnhakijaa Suomi.fi- palvelun kautta sähköpostilla. Niille työnhakijoille, jotka eivät käytä kyseistä palvelua, muutoksista lähetettäisiin asiaa koskeva tiedote postitse. Lisäksi

Työmarkkinatorille voitaisiin lisätä muutoksista kertova niin sanottu banneri, joka olisi nähtävillä koko ajan palvelualustalla.

Työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan edellä kuvatuilla työnhakijoiden lisäinformoinneilla ei kuitenkaan riittävästi turvattaisi työnhakijoiden oikeusturvaa tilanteessa, jossa samaan aikaan tulisi voimaan muutoksia työttömyysturvaseuraamuksiin ja työnhaun voimassaoloon. Tämän vuoksi työ- ja elinkeinoministeriö pitää tarpeellisena ehdottaa valiokunnalle työttömyysturvan seuraamusjärjestelmään ja työnhaun voimassaolon päättymiseen ehdotettujen muutosten voimaantuloajankohdan lykkäämistä ajankohtaan, jona tekstiviestimuistutustoiminto on käytettävissä.

Työ- ja elinkeinoministeriö esittää valiokunnan harkittavaksi, että työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamista koskevan lakiehdotuksen voimaantulosäännöstä muutettaisiin siten, että lain 28 § työnhaun voimassaolon päättymisestä ja 29 §:n 2 momentti työnhaun käynnistämisestä uudelleen tulisivat voimaan vasta 1.3.2026.

Työttömyysturvalain muuttamista koskevan lakiehdotuksen osalta voimaantuloajankohdan lykkääminen edellyttäisi sitä, että eduskunta muuttaa lain voimaantulo- ja siirtymäsäännöstä. Voimaantuloajankohdan muutos koskisi työttömyysturvaseuraamusten "porrastuksen" muuttamista sekä sitä, että työllistymissuunnitelmaan sisältyvän työnhakuvelvollisuuden laiminlyömistä ja työvoimaviranomaisen työnhakijan haettavaksi osoittamien työpaikkojen hakemisen laiminlyömistä käsiteltäisiin yhtenä kokonaisuutena (asetettaisiin vain yksi seuraamus). Työ- ja elinkeinoministeriö ei ehdota muutoksia esimerkiksi siihen, että työnhakijan haettavaksi osoitettujen työpaikkojen hakeminen olisi velvoittavaa heti työttömyyden alkamisesta (nykyisin velvoittavuus alkaa kuuden kuukauden kuluessa alkuhaastattelusta).

Työ- ja elinkeinoministeriö on valmistanut luonnokset tarvittavista voimaantulo- ja siirtymäsäännösten muutoksista tämän lausunnon liitteeksi (löytyy tämän asiakirjan lopusta).

Lakimuutosten voimaantulon myöhentymisestä aiheutuisi kustannuksia. Edellä mainittujen säännösten voimaantulon lykkääminen kahdella kuukaudella vähentäisi hallituksen esitykseen verrattuna sosiaaliturvamenojen arvioitua säästöä noin 2,5 miljoonalla euroilla. Lisäksi muutos myöhentäisi arvioitujen työllisyysvaikutusten ja tästä johtuvien julkiseen talouteen kohdistuvien vaikutusten syntymistä. Muutokset huomioidaan torstaina 20.11.2025 eduskunnalle annettavassa täydentävässä talousarvioesityksessä vuodelle 2026.

Työttömyysturva

Järjestämislain muutosten vaikutuksesta työttömyysturvaan

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto katsoo lausunnossaan, että työnhakijan alkuhaastattelun järjestämisen määräajan pidentäminen järjestämislakiin ehdotetun muutoksen mukaisesti nykyisestä viidestä arkipäivästä 10 arkipäivään voi aiheuttaa viiveitä työnhakijan työttömyysturvaoikeuden ratkaisemisessa.

Työ- ja elinkeinoministeriö ei täysin yhdy aluehallintoviraston näkemykseen. Työvoimaviranomainen ratkaisisi työnhakijaksi ilmoittautuneen henkilön työttömyysturvaoikeuden ja antaisi työttömyyskassalle tai Kansaneläkelaitokselle asiaa koskevan työvoimapolitiittisen lausunnon

nykyistä vastaavasti automaattisesti verkkopalvelussa heti ilmoittautumisen yhteydessä tai manuaalisesti alkuhaastattelussa taikka työvoimaviranomaisen harkinnan mukaan järjestettävässä alkuhaastattelua edeltävässä täydentävässä työnhakukeskustelussa. Koska työttömyyssetuutta haetaan takautuvasti siten, että ensimmäinen työttömyyskassalle tai Kansaneläkelaitokselle lähetettävä etuushakemus koskee yleensä vähintään kahta ensimmäistä työttömyysviikkoa, työvoimapolitiittinen lausunto olisi lähtökohtaisesti edelleen työttömyyskassan tai Kansaneläkelaitoksen käytettävissä ennen kuin työnhakija on lähettänyt ensimmäisen etuushakemuksensa.

Jos työvoimaviranomainen pyytää työnhakijalta lisätietoja työvoimapolitiittisen lausunnon antamista varten, selvityspyynnön tekeminen voi viivästyä, mikäli alkuhaastattelun (tai tätä edeltävän täydentävän työnhakukeskustelun) järjestäminen myöhentyy myös tosiasiallisesti nykyisestä. Palveluprosessia koskevien säännösten perusteella viive olisi kuitenkin enintään viisi päivää.

Työnhakijalle annetaan lähtökohtaisesti kaksi viikkoa aikaa toimittaa tarvittavat tiedot työvoimaviranomaiselle. Kun tiedot on saatu tai määräaika niiden toimittamiselle on päättynyt, työvoimaviranomaisella on seitsemän päivää aikaa ratkaista asia. KEHA-keskuksella aikaa on 30 päivää. Määräajoista säädetään työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella, jota ei tältä osin olla muuttamassa. KEHA-keskuksen antamien työvoimapolitiittisten lausuntojen keskimääräinen käsittelyaika on kaksi kalenteripäivää (tilanne perjantaina 7.11.2025).

Aluehallintovirasto esittää lisäksi tarkennuksia työnhaun päättymisen ja työttömyysturvan seuraamusjärjestelmän välisestä suhteesta. Työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan asia ei edellytä lainsäädäntötoimia, vaan kyse olisi lähinnä soveltamisohjeisiin tai muuhun vastaavaan materiaaliin tarvittaessa sisällytettävästä asiasta.

Työttömyysturvaseuraamuksista yleisesti

Suomen Kuntaliitto, SAK ry, STTK ry sekä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto kritisoivat työttömyysturvan seuraamusjärjestelmään ehdotettuja muutoksia. Osa mainituista esitti lausunnoissaan näkemyksiä erityisesti tilanteista, joissa työnhakijan tahaton unohdus ja erehdys johtaa työttömyysturvaoikeuden menettämiseen.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että muutosten toimeenpanossa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että työnhakija ymmärtää, mitä häneltä edellytetään. Työnhakijaa tuettaisiin käyttöön otettavalla tekstiviestimuistutuksella työvoimaviranomaisen kanssa järjestettävistä tapaamisista sekä muiden velvoitteiden toteuttamiselle varatun määräajan päättymisestä.

Työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan erityisesti työnhaun alkuvaiheessa työnhakijalle voi joskus olla epäselvää, kuinka hänen tulee toimia. Työttömyysturvalain 2 a luvun uudessa 10 a §:ssä säädettäisiin kuitenkin edelleen siitä, että työssäolovelvoitteen saaneen työnhakijan korjatessa menettelynsä kolmen kuukauden kuluessa alkuhaastattelusta oikeus työttömyyssetuuteen palautuu korjaamisesta lukien (etuuden menetyisaika on kuitenkin vähintään 14 päivää). Säännös vastaisi nykyistä.

Esimerkki: Työnhakija jättää kahdesti saapumatta alkuhaastatteluun ja hänelle asetetaan ehdotettujen säännösten mukaisesti seitsemän

päivää kestävä korvaukseton määräaika ensimmäisestä laiminlyönnistä lukien ja työssäolovelvoite (etuusoikeus lakkaa toistaiseksi) jälkimmäisestä laiminlyönnistä lukien. Työnhakija ottaa tämän jälkeen yhteyttä työvoimaviranomaiseen ja alkuhaastattelu saadaan järjestettyä. Työssäolovelvoitteen voimassaolo lakkaa ja etuusoikeus palautuu toteutuneesta alkuhaastattelusta lukien (mutta aikaisintaan 14 päivän kuluttua työssäolovelvoitteen alkamisesta).

Eduskunnan perustuslakivaliokunta toteaa hallituksen esityksestä antamassaan lausunnossa (PeVL 43/2025 vp), että sen mielestä ehdotettu työttömyysturvaseuraamuksia koskeva sääntelykokonaisuus, joka olenaisilta piirteiltään vastaa perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella säädettyä aiempaa sääntelyä, ei muodostu ongelmalliseksi perustuslain 19 §:n 2 momentin kannalta.

Perustuslakivaliokunta kiinnittää kuitenkin erityisesti heikossa asemassa olevien työnhakijoiden osalta huomiota yksilöllisen harkinnan ja tätä harkintaa suorittavien riittävän koulutuksen merkitykseen sen varmistamiseksi, etteivät säädettyä ehdotetut velvoitteet muodostu heidän kannaltaan kohtuuttomiksi tai liian ehdottomiksi.

Työttömyysturvalain korvauksettomia määräaikoja ja työssäolovelvoitteita koskevissa säännöksissä ei nykyisin säädetä kohtuusharkinnasta, eikä tällaisia säännöksiä ole esitetty myöskään hallituksen esityksessä. Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että työnhakijan yksilöllinen tilanne tulee ottaa huomioon kutakin palvelua koskevien säännösten puitteissa tarjottaessa työnhakijalle tämän palvelutarpeen mukaisia palveluja, osoitettaessa työnhakija hakemaan yksilöityä työpaikkaa ja sisällytettäessä työnhakusuunnitelmaan velvollisuus hakea työmahdollisuuksia.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää selvänä, ettei työnhakijalle tule asettaa velvoitteita, jotka eivät vastaa esimerkiksi työnhakijan työkykyä tai edellytyksiä käyttää digitaalisia palveluja.

Työtarjouksista

Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalue viittaa lausunnossaan työttömyysturvalain toukokuussa 2022 tehtyyn muutokseen, jonka perusteella työ- ja elinkeinotoimistojen (ja myöhemmin työvoimaviranomaisen) tekemien työtarjousten velvoittavuus työttömyysetuuden saamisen edellytyksenä koskee nykyisin vain niitä työnhakijoita, joille on järjestetty alkuhaastattelu. Työllisyysalue piti ratkaisua haasteellisena niiden työnhakijoiden kohdalla, joiden työnhaku on ollut yhdenjaksoisesti voimassa ja joille ei sen vuoksi ole järjestetty alkuhaastattelua.

Työ- ja elinkeinoministeriö viittaa työttömyysturvalain 2 a luvun 9 §:n 1 momentin 6 kohtaan hallituksen esityksessä ehdotettuun muutokseen. Jos eduskunta hyväksyy muutoksen, työvoimaviranomaisen työnhakijan haettavaksi osoittamien työpaikkojen hakeminen olisi työnhakijaa velvoittavaa, vaikka alkuhaastattelua ei olisi järjestetty.

Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalue totesi lausunnossaan myös, että esityksestä puuttuisi kaivattu työllisyysalueen tekemän työtarjouksen velvoittavuuden lisääminen ja aikaistaminen nykyisestä. Tältä osin työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että kyse on väärinkäsityksestä, koska hallituksen esityksessä ehdotetaan työtarjousten velvoittavuuden aikaistamista.

Asetuksenantovaltuudesta

Työttömyysturvalain 2 a luvun 9 §:n 2 momenttiin esitetään uutta asetuksenantovaltuutta. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin ajankohdasta, jona työnhakijan katsotaan laiminlyöneen hakea työtä työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa edellytetyllä tavalla taikka jättäneen hakematta työvoimaviranomaisen hänen haettavakseen osoittamaa työtä.

Oikeusministeriö katsoo lausunnossaan, että sen näkemyksen mukaan valtuus jää väljäksi suhteessa sitä koskeviin perussäännöksiin. Työ- ja elinkeinoministeriö ei jaa oikeusministeriön näkemystä.

Valtioneuvoston asetuksella on tarkoitus säätää ainoastaan ajankohdasta, josta lukien työnhakijalle asetetaan mahdollinen korvaukseton määräaika tai työssäolovelvoite. Asetus ei vaikuttaisi siihen, mitä pidetään työnhakijan laiminlyöntinä ja tuleeko työttömyysturvaseuraamus asetettavaksi. Tämä ratkaistaisiin työttömyysturvalaissa säädettyjen säännösten perusteella. Säättämällä mahdollisen seuraamuksen alkamisajankohdasta pyritään soveltamiskäytännön yhdenmukaisuuteen.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo mainituilla perusteilla, että ehdotettu asetuksenantovaltuus täyttää perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön mukaiset edellytykset valtuussäännöksen tarkkarajaisuudesta.

Rahoituksesta

SAK ry toteaa lausunnossaan, että kun työnhakijalle on asetettu korvaukseton määräaika tai työssäolovelvoite, kunnalla ei ole maksuvastuuta työttömyysturvamenoista. Maksuvastuu palautuu niiltä päiviltä, kun työnhakija osallistuu työllistymistä edistävään palveluun sekä työssäolovelvoitteen täytyttyä. SAK ry katsoo, että työvoimaviranomaisten kannusteet ohjata esimerkiksi työssäolovelvoitteen saaneita pitkäaikaistyöttömiä palveluihin näyttäytyvät heikkoina.

Kuntien osuus perustoimeentulotuen menoista on 50 prosenttia. Lisäksi hallitus on esittänyt (HE 116/2025 vp), että kuntien rahoitusosuus perustoimeentulotuesta nostettaisiin sataan prosenttiin niiden 18–24-vuotiaiden toimeentulotuen saajien osalta, joiden perheessä ei asu muun ikäisiä henkilöitä. Tämä kuitenkin korvattaisiin kunnille peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kautta. Työ- ja elinkeinoministeriö kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että kaikki pitkäaikaistyöttömätkään eivät välttämättä hae ja saa toimeentulotukea. Tämä voi johtua esimerkiksi siitä, että toimeentulotuki on perhekohtainen etuus, eli myös esimerkiksi puolison tulot, menot ja varat vaikuttavat perheen oikeuteen saada toimeentulotukea.

Työ- ja elinkeinoministeriö ei tunnista SAK ry:n mainitsemaa vaikutusta. Ministeriö toteaa, että työvoimaviranomaisten velvollisuutena on tarjota työnhakijalle hänen palvelutarpeensa mukaisia palveluja riippumatta työnhakijan oikeudesta työttömyysetuuteen.

Yksittäisiä huomioita työttömyysturvalain säännöksistä

Työ- ja elinkeinoministeriö on havainnut, että työttömyysturvalain 2 a luvun 11 §:n 1 momentiksi ehdotetussa säännöksessä on virheellinen pykäläviittaus työvoimapalveluiden järjestämisestä annettuun lakiin. Lisäksi

KEHA-keskus viittaa lausunnossaan samankaltaiseen virheeseen työttömyysturvalain 2 a luvun 12 §:n 1 kohdassa.

Työ- ja elinkeinoministeriö pahoittelee virheitä ja pyytää, että pykäläviitaukset korjataan hallituksen esityksen eduskuntakäsittelyn aikana. Työttömyysturvalakia koskevien virheiden korjaaminen ei vaikuta esityksen asiasisältöön. Ministeriö on valmistellut luonnokset tarvittavista säännösmuutoksista tämän lausunnon liitteeksi.

Työnhakuprofiilit

EK, Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat, Henkilöstöala HELA ry sekä Helsingin ja Vantaan työllisyysalueet katsoivat, että profiilin laatimisen ja julkaisemisen tulisi olla työnhakijan tehtävä ja tehtävän laiminlyönnistä tulisi seurata työttömyysturvalain mukainen etuuden menetys. Tältä osin työvoimaviranomaisen tehtävää esitettiin myös poistettavaksi esityksestä.

Työ- ja elinkeinoministeriö viittaa edellä mainitun osalta aikaisemmin työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle toimittamaansa lisäselvitykseen (Lisäselvitys asiantuntijakuulemiseen, päivätty 24.10.2024), jossa on arvioitu edellytyksiä ja lähtökohtia HE 108/2025 vp esitetylle sekä arvioitu vaihtoehtoa, jossa työnhakuprofiilien julkaisematta jättämisestä seuraisi työnhakijalle korvaukseton määräaika tai työssäolovelvoite. Lisäselvityksessä on myös arvioitu vaihtoehdon työmäärää työvoimaviranomaisille, mikä on arvioitu vähintään yhtä suureksi kuin HE 108/2025 vp työvoimaviranomaiselle arvioitu työnhakuprofiileihin liittyvä työmäärä.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että hallituksen esityksessä ehdotettu sääntely työnhakuprofiilien laatimisesta ja julkaisemisesta nostaisi profiilien julkaisuastetta eniten, olisi perustelluin vaihtoehto perustuslain näkökulmasta sekä käytännössä toteutuskelpoisin tapa mahdollistaa yksityiselle työnvälitykselle sen tarvitsemien tietojen saaminen työnhakijoista ja samalla edistää työnhakijoiden, työnantajien ja yksityisten työnvälitysyriksien kohtaantoa.

EK ja Henkilöstöala HELA ry esittävät lausunnoissaan, että työnhakuprofiilin laatimista ja julkaisemista koskevia palveluita tulisi voida hankkia palveluntuottajilta. Lisäksi HELA ry esitti profiilien haku- ja tarkastelumahdollisuutta palveluntuottajille, työnhakijan puhelinnumeroa profiiliin sekä palvelualustaa koskevia uudistuksia.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo henkilötietojen julkistamisen internetissä olevassa tietopalvelussa sisältävän siinä määrin julkisen vallan käyttämistä, että tehtävää ei ole tarkoituksenmukaista mahdollistaa ulkoistettavaksi yksityisille palveluntuottajille.

Palveluntuottajien haku- ja tarkastelumahdollisuutta on arvioitu esityksen valmistelun yhteydessä, mutta tätä ei pidetty tarkoituksenmukaisena, sillä profiilien olisi tarkoitus olla nimettömiä. Palveluntuottaja ei siis voisi tunnistaa palveluun osallistuvan henkilön profiilia tekemällä hakuja palvelualustalla. Näin ollen palveluntuottajan käyttötarkoitusta profiileille ei tunnisteta.

Työ- ja elinkeinoministeriö kuitenkin toteaa, että järjestämislaki ei estä työvoimaviranomaista tuottamasta esimerkiksi työnhakuprofiilien tietosäällön parantamiseen liittyviä palveluita.

Puhelinnumeron työnhakuprofiiliin lisäämisen osalta työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että profiilien olisi tarkoitus olla nimettömiä ja puhelinnumero tekisi profiileista suoraan tunnistettavia. Henkilö voisi kuitenkin halutessaan lisätä profiiliinsa puhelinnumeron, kuten nykyisin. Palvelualustaa koskevat muutokset kuuluvat KEHA-keskukselle palvelualustan ylläpitäjänä.

Tasa-arvovaltuutettu nosti lausunnossaan esiin, että esimerkiksi työhistoriassa olevista katkoksista voisi käydä ilmi henkilön perheenhuoltovelvollisuus tai työhistoriasta vähemmistöjen oikeuksia edistävissä järjestöissä voisi olla pääteltävissä henkilön sukupuoli-identiteetti tai sukupuolen ilmaisuun liittyvä tieto tai muu arkaluonteinen henkilötieto. Tällaiset tiedot voisivat altistaa työnhakijaa tasa-arvolaissa tarkoitetulle syrjinnälle.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa tältä osin, että työnhakija voi valita esittävänsä tiedot sellaiset muodossa, ettei esimerkiksi työhistoriasta kävisi ilmi tietoa vähemmistöjen oikeuksia edistävästä järjestöstä ja sen nimestä tai muusta tunnuksesta, vaan tietona työhistoriassa voisi tältä osin olla esimerkiksi järjestötyö yleisesti. Työnhakijalla katsottaisiin olevan siis tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa profiiliinsa tietosisältöön niin, että profiilit olisivat pääsääntöisesti nimettömiä. Vastaavasti työvoimaviranomaisen tulisi sisällyttää mainittu tieto profiiliin ilman järjestön nimeä tai muuta tunnusta. Kokonaisuuden arvioidaan tosiasiasa lisäävän tasa-arvoa, huomioiden vielä, että profiilit olisivat pääsääntöisesti nimettömiä.

Helsingin työllisyysalue nosti lausunnossaan esille, että työnvälitykseen liittyvän tehtävän vuoksi lakiin tulisi selkeyttää, että työvoimaviranomaisella on oikeus tarkastella myös vapaaehtoisesti työnhakuprofiilin julkistaneiden henkilöiden profiileja ja erityisesti oikeus hyödyntää niitä työnvälityksessä. Muutosta ehdotettiin tämän osalta 130 §:n 2 momenttiin.

Työvoimaviranomaisen työnvälitystä koskevasta tehtävästä säädettäisiin ehdotetussa järjestämislain 43 §:ssä. Pykälän 2 momentin toisen virkkeen mukaan työvoimaviranomaisen on esiteltävä työnantajalle tämän kanssa sovitulla tavalla työnhakijoita, jotka ovat sopivia avoimeen työpaikkaan. Työvoimaviranomaisen työnvälitystä koskeva tehtävä koskisi sellaisia henkilöitä, jotka ovat rekisteröityneet työnhakijoiksi. Myös 42 §:n tehtävä työpaikkojen osoittamisesta työnhakijan haettavaksi, koskisi lain perusteella ensisijaisesti työnhakijaksi rekisteröityneitä henkilöitä. Työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan työnvälitykseen liittyvän tehtävän hoitamisessa ja työpaikkojen haettavaksi osoittamisessa ei tarvittaisi työnhakijaksi rekisteröitymättömien henkilöiden profiilien tarkastelua.

KEHA-keskus katsoi lausunnossaan, että hallituksen esityksen säätämisyjärjestysperusteluissa ei ole arvioitu perustuslain 19 §:n 2 momentin suhdetta esitettyyn työnhakuprofiilin julkaisuvelvollisuuteen ja viranomaisen sekä työnhakijan väliseen luottamussuhteeseen eikä perustuslain 1 §:n 2 momentin mukaiseen henkilön itsemääräämisoikeuteen. Lisäksi KEHA-keskus katsoi, että ehdotetussa 129 b §:n 2 momentissa, julkaisun perumista ei voisi jättää työnhakijan arvioitavaksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että esityksen säätämisyjärjestysperusteluissa on arvioitu kattavasti esityksen kannalta relevantit perustuslain säännökset ja niiden suhde esitettyihin muutoksiin. Myös perustuslakivaliokunnan lausunto (PeVL 43/2025 vp— HE 108/2025

vp) tukee ministeriön näkemystä. Lisäksi perustuslain 19 §:n 2 momentin suhde työnhakuprofiiliin laatimis- ja julkaisemisvelvollisuuteen on huomioitu hallituksen esityksen jaksossa 4.2.4.1.

Työ- ja elinkeinoministeriö ei katso tarkoituksenmukaiseksi järjestämislain 129 b §:n 2 momenttiin ehdotettua muutosta, sillä se lisäisi työvoimaviranomaisten hallinnollista työtä kuulemisten muodossa eikä se mahdollistaisi työnhakijan pitää profiilia julkaistuna halutessaan, vaikka siihen ei olisi 129 b §:n 1 momentin perusteella esimerkiksi väliaikaisesti velvollisuutta.

Lausuntopalautteen johdosta harkittavaksi esitettävät muutokset järjestämislakiin työnhakuprofiilien osalta

Oikeusministeriö kiinnitti lausunnossaan huomiota siihen, että 129 a §:n 3 momentin mukaan työvoimaviranomainen ei saa sisällyttää työnhakuprofiiliin salassa pidettäviä tietoja, mutta työvoimaviranomainen voisi kuitenkin sisällyttää työnhakuprofiiliin erityisiä henkilötietoja, jotka yleensä ovat salassa pidettäviä, jos mainitun pykälän 2 momentin 5 kohdan edellytykset täyttyisivät. Tältä osin oikeusministeriö katsoo, että esitetty sääntelyä ei ole johdonmukaista.

Tietosuojavaltuutetun toimisto kiinnitti lausunnossaan huomiota myös 129 a §:n 3 momenttiin ja katsoi, että työvoimaviranomaisen toimesta ei tulisi julkaista erityisiä henkilötietoja, vaan ainoastaan tarpeelliset tiedot yleisen tietosuojasetuksen tietojen minimointiperiaatteen mukaisesti. Lisäksi tietosuojasetuksen 9 artiklan 2 kohdan e alakohtaa tulisi viranomaistoiminnassa soveltaa käsittelyperusteena suppeasti esitetyssä yhteydessä.

KEHA-keskus katsoi lausunnossaan, että 129 a §:n 3 momenttia tulisi tarkentaa sanamuodoiltaan niin, että viranomainen ei saisi julkaista työnhakuprofiilia, jos se sisältää salassa pidettäviä tietoja. Ehdotetut pykälät jättäisivät tulkinnanvaraiseksi, voisiko viranomainen julkaista profiilin uudelleen, jos se sisältää viranomaisen arvioinnin mukaan salassa pidettäviä tietoja, mutta asiakas on sen jo julkaissut aiemmin tai haluaa tiedon julkaista. Jos näin voidaan tehdä esimerkiksi asiakkaan suostumuksella, tulisi siitä olla maininta pykälässä.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että 129 a §:n 3 momentin toisen virkkeen tarkoituksena on ollut, että työvoimaviranomainen voisi julkaista työnhakijan kerran julkaisemia tai julkaistavaksi pyytämiä tietoja, jotka voisivat olla myös erityisiä henkilötietoja, jos työnhakija olisi nämä itse julkaissut työnhakuprofilissaan ja harkinnut, että ne eivät olisi laissa salassa pidettäväksi säädettyjä. Tarkoituksena on ollut helpottaa profiilien julkaisemista uudelleen tilanteessa, jossa työnhakija olisi lisännyt profiiliinsa edellä mainittuja erityisiä henkilötietoja, jotka eivät olisi suoraan lain nojalla salassa pidettäviä, ja jotka työnhakija kokisi työnhakunsa kannalta relevanteiksi.

Tältä osin on kuitenkin katsottava lausuntojen perusteella, että esitetty 129 a §:n 3 momentti olisi ristiriidassa laissa salassa pidettäväksi säädettyjen tietojen sisällyttämistä koskevan kiellon osalta sekä erityisiä henkilötietoja koskevan sallivan poikkeuksen osalta. Lisäksi esitetty voisi olla ristiriidassa tietojen minimointiperiaatteen kanssa Tietosuojavaltuutetun esittämällä tavalla. Esitetyn 3 momentin muodon arvioitaisiin myös olevan omiaan vaikeuttamaan toimeenpanoa epäselvyytensä vuoksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö esittää valiokunnan harkittavaksi, että 129 a §:n 3 momentista poistettaisiin toinen virke. Muutosehdotus on tarkennettu liitteenä olevaan taulukkoon. Muutoksella poistettaisiin lausunnoissa esiin noussut ristiriita salassa pidettävien tietojen sisällyttämisen kiellosta ja erityisten henkilötietojen sisällyttämisen sallimisesta työnhakuprofiiliin sekä varmistettaisiin, että säännös olisi tietojen minimointiperiaatteen mukainen.

Muutoksen jälkeen työvoimaviranomainen voisi sisällyttää työnhakijasta laatimaansa profiiliin 129 a §:n 2 momentissa tarkoitettuja tietoja, mutta tiedoista saisi julkaista vain ne, joita ei ole laissa säädetty salassa pidettäväksi, kuten 129 a §:n 3 momentissa säädettäisiin. Sama koskisi tilannetta, jossa profiili julkaistaisiin uudelleen työvoimaviranomaisen toimesta ja tilannetta, jossa työnhakija pyytäisi tietoja sisällytettäväksi profiiliinsa. Työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan tämä ohjaisi soveltamista myös niin, että profiiliin ei sisällytettäisi salassa pidettäviä tietoja edes laatimisvaiheessa. Samalla momentti olisi toimeenpanon ja soveltamisen kannalta selkeä.

Järjestämislain ehdotetussa voimaantulosäännöksessä viitataan virheellisesti järjestämislain 38 §:n 2 momentin 6 kohtaan. Työ- ja elinkeinoministeriö esittää valiokunnan harkittavaksi, että voimaantulosäännöksessä oleva edellä mainittu viittaus muutettaisiin viittaukseksi 37 §:n 2 momentin 6 kohtaan, koska 38 §:ssä ei olisi 2 momentin 6 kohtaa ja 38 § koskisi työnhakijan velvollisuuksia ja sen olisi tarkoitus tulla kokonaisuudessaan voimaan 1.1.2026, kun taas profiileja koskevien muutoksien olisi tarkoitus tulla voimaan kokonaisuutena 1.9.2026. Muutosehdotus on tarkennettu liitteenä olevaan taulukkoon.

Edellä mainituilla kahdella valiokunnan harkittavaksi esitetyllä muutoksella ei olisi vaikutusta järjestämislain johtolauseeseen.

Muu henkilötietojen käsittely

Tietosuoja-valtuutettu katsoi lausunnossaan, että tulotietojen osalta jää epäselväksi, onko tulotietojen käyttäminen välttämätöntä ja niiden käyttö oikeasuhtaista, koska esitettyjen muutosten toimeenpano olisi mahdollista ilman palvelutarpeen arviointiin kehitettävää työkalua.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että erityisesti palvelutarpeen arvion merkityksen korostuessa työnhakijan palveluprosessin määräytymisessä tulotietojen käsittelyä olisi pidettävänä välttämättömänä, jotta voitaisiin hyödyntää palvelutarpeen arvioinnin osuvuutta lisäävää tietoa. Mainittujen henkilötietojen käsittely olisi rajattu välttämättömään. Käsittely olisi myös oikeasuhtaista sillä tavoiteltuun päämäärään eli työllisyyden edistämiseen ja julkiselle vallalle perustuslain 18 §:n 2 momentissa säädettyyn velvoitteeseen. Palvelutarpeen arvioimiseksi tiedot olisivat välttämättömiä, jotta työnhakijoiden palvelutarvetta pystyttäisiin arvioimaan parhaalla mahdollisella tavalla lakisääteisten tehtävien suorittamiseksi. Käytännössä kunnat siis pystyisivät hoitamaan lakisääteiset tehtävänsä paremmin ja tarkoituksenmukaisemmin. Kokonaisuus olisi yleisen edun mukaista ja oikeasuhtaista sillä tavoiteltuun päämäärään eli työnhakijoiden nopeampaan työllistymiseen nähden.

Oikeusministeriö toteaa, että esityksen lukua 2.5.1 on jatkovalmistelussa täydennetty maininnalla, että julkisissa työvoimapalveluissa syntyvien tai käsiteltävien henkilötietojen kannalta keskeinen on tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan ohella myös saman kohdan e alakohta,

jonka perusteella henkilötietojen käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi. Jatkovalmistelun aikana ei kuitenkaan ole tunnistettu esimerkiksi järjestämislain 4 lukuun ehdotettuja säännöksiä, joihin liittyvä henkilötietojen käsittely voisi oikeusministeriön käsityksen mukaan perustua e alakohtaan.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että järjestämislain 4 lukuun ehdotetut muutokset koskevat työnhakijan palveluprosessia. Järjestämislain 13 luvun 112 §:ssä säädetään asiakastietojen käyttötarkoituksista, joihin kuuluu muun muassa järjestämislaissa tarkoitettujen palvelujen ja tehtävien järjestäminen. Käyttötarkoituksia koskevaan pykälään ei ehdotettu muutoksia. Henkilötietojen käsittelyn tässä kokonaisuudessa on katsottu perustuvan yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohtaan eli rekisterinpitäjän lakisääteisiin tehtäviin (HE 207/2022 vp).

Työvoimaviranomaisen tehtävien resursointi ja työllisyysvaikutukset

Helsingin kaupunki esitti, että työnhakuprofiilien laatimisesta ja julkaisusta työvoimaviranomaisille aiheutuva lisätyön määrä on aliarvioitu. Helsingin kaupunki ja Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat esittivät, että arvio itsestä työnhakuprofiilinsa laativien ja julkaisevien työnhakijoiden määrästä on yliarvioitu. Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat ja Vantaan kaupunki esittivät lausunnoissaan, että ilman automatisointia työvoimaviranomaisen työmäärä tulisi työnhakuprofiileja koskevien tehtävien johdosta lisääntymään merkittävästi.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että arvioita työmäärästä ei ole aihetta muuttaa. Työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan työvoimaviranomaisten lisätyö työnhakuprofiilien laatimisen ja julkaisun osalta koostuisi pääosin automatisaation kautta luodun työnhakuprofiilien tietojen oikeellisuuden tarkastamisesta sekä profiilin nimettömyyden varmistamisesta. Työnhakuprofiilia koskevat tehtävät ovat uusia, eikä näin ollen työnhakuprofiilin itsenäisesti laativista työnhakijoista ole käytössä aiempia tilastoja. Arvio on tehty perustuen tarkoituksenmukaisimmiksi katsottuihin tilastoihin. Automaatiikan käyttöönotto valmisteluun tarvittavan ajan osalta on huomioitu esitettyjen työnhakuprofiilia koskevien säännösten voimaantulossa.

Usea lausunnonantaja nosti esiin työvoimaviranomaisten henkilöstöressit sekä suhteen talousarvioesityksessä huomioitavaan 1,08 miljoonan euron vähennykseen. Lausunnonantajien näkemyksen mukaan työvoimaviranomaisen resurssit eivät riittäisi jatkossakaan lain edellyttämään toimeenpanon tasoon ja ehdotetut muutokset tulisi toteuttaa ilman vähennystä valtionosuusrahoitukseen.

Työ- ja elinkeinoministeriö korostaa, että esityksessä ehdotetaan työvoimaviranomaisten tehtävien merkittävää vähentämistä, noin 570 henkilötyövuoden verran nykyiseen tehtävien määrää verrattuna. Tämä vastaisi noin 34 miljoonan euron vähennystä valtionosuusrahoitukseen. Valtionosuusrahoitukseen esitettäisiin kuitenkin vain 1,08 euron vähennystä, jotta aiemmin havaittua tehtävien aliresursointia paikattaisiin ja huomioitaisiin kuntien rahoitusperiaatteen toteutuminen.

Kuntaliitto esitti lausunnossaan, että esityksen taloudellisten vaikutusten taustalla olevat laskelmat perustuvat valtion vastuulla olleesta palvelujärjestelmästä tehtyihin selvityksiin eikä ne Kuntaliiton näkemyksen mukaan ole rinnastettavissa nykyiseen kuntavetoiseen palvelujärjestelmään.

Kuntaliitto ehdottaa, että työvoimaviranomaisten työmäärän kohdentumisesta uudessa palvelujärjestelmässä tehtäisiin uusi selvitys.

Työ- ja elinkeinoministeriö huomauttaa, että palveluprosessin osalta laskelmat ovat sovellettavissa yhteneväisesti niin valtion vastuulla olleeseen palvelujärjestelmään kuin kuntien vastuulla olevaan palvelujärjestelmään. Laissa säädetty palveluprosessi ja sen toimeenpano sitoo samalla tavalla riippumatta siitä, mikä taho tehtäviä hoitaa.

Esityksen vaikutusarviot perustuvat tutkimuskirjallisuuden ja tilastollisten seurantatietojen perusteella muodostettuihin laskelmiin. Esityksen vaikutusarvioihin sisältyy epävarmuutta, mikä on tuotu esille sekä tekstissä että arvioimalla vaihteluvälejä eri politiikkatoimille. Vaihteluvälin keskiarvo ei merkitse todennäköisintä toteumaa. Koska esitys koostuu useista ja osin työllisyysvaikutuksiltaan eri suuntaisista politiikkatoimista, on ne kukin pyritty arvioimaan erikseen ja muodostamaan näiden pohjalta kokonaisarvio. Eri osaryhmiä koskevat vaikutukset voivat myös poiketa arvioidun politiikkatoimen kokonaisvaikutuksesta. Tällaiset vaikutukset sisältyvät kunkin politiikkatoimen työllisyysvaikutusarvioon.

Laati:

johtava asiantuntija Anna Aaltonen
hallitusneuvos Timo Meling
erityisasiantuntija Toni Ruokonen

Liite; muutosehdotukset säännöksiin

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä

HE 108/2025 vp

Ehdotettu muutos

14 Luku

14 Luku

Palvelualusta

Palvelualusta

129 a §

129 a §

Työvoimaviranomaisen velvollisuus laatia ja julkaista työnhakuprofiili työnhakijasta

Työvoimaviranomaisen velvollisuus laatia ja julkaista työnhakuprofiili työnhakijasta

3 momentti:

3 momentti:

Työvoimaviranomaisen työnhakijasta julkaisema työnhakuprofiili ei saa sisältää tietoja, jotka on laissa säädetty salassa pidettäväksi. Työnhakuprofiili ei myöskään saa sisältää erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja, ellei 2 momentin 5 kohdasta muuta johdu. Työvoimaviranomaisen tulee aina määritellä työnhakuprofiilin julkaistuna olemisen päättymispäivä.

Työvoimaviranomaisen työnhakijasta julkaisema työnhakuprofiili ei saa sisältää tietoja, jotka on laissa säädetty salassa pidettäväksi. ~~Työnhakuprofiili ei myöskään saa sisältää erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja, ellei 2 momentin 5 kohdasta muuta johdu.~~ Työvoimaviranomaisen tulee aina määritellä työnhakuprofiilin julkaistuna olemisen päättymispäivä.

Voimaantulosäännös

Voimaantulosäännös

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 32 §:n 3 momentti, 38 §:n 2 momentin 6 kohta, 127 §:n 3 momentti, 128, 128 a, 129, 129 a - 129 d, 130, 130 a, 130 b ja 131 § tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä syyskuuta 2026.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 28 § ja 29 §:n 2 momentti tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä maaliskuuta 2026 ja 32 §:n 3 momentti, 37 §:n 2 momentin 6 kohta, 127 §:n 3 momentti, 128, 128 a, 129, 129 a – 129 d, 130, 130 a, 130 b ja 131 § 1 päivänä syyskuuta 2026.

Työttömyysturvalaki

HE 108/2025 vp

Ehdotettu muutos

2 a luku

2 a luku

Työvoimapolitiittisesti moitittava menettely

Työvoimapolitiittisesti moitittava menettely

11 §

11 §

Pätevä syy olla osallistumatta työnhakijan palveluprosessiin liittyviin toimiin

Pätevä syy olla osallistumatta työnhakijan palveluprosessiin liittyviin toimiin

Työnhakijalla on pätevä syy jättää saapumatta työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 31, 34 ja 36 §:ssä tarkoitettuun alkuhaastatteluun, työnhakukeskusteluun ja täydentävään työnhakukeskusteluun, kotoutumisen edistämisestä annetun lain 14 §:ssä tarkoitettuun palvelutarpeen arviointiin sekä työllistymissuunnitelmaa korvaavan suunnitelman laatimis- ja tarkistamistilaisuuteen, jos:

Työnhakijalla on pätevä syy jättää saapumatta työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 31, 34 ja 35 §:ssä tarkoitettuun alkuhaastatteluun, työnhakukeskusteluun ja täydentävään työnhakukeskusteluun, kotoutumisen edistämisestä annetun lain 14 §:ssä tarkoitettuun palvelutarpeen arviointiin sekä työllistymissuunnitelmaa korvaavan suunnitelman laatimis- ja tarkistamistilaisuuteen, jos:

12 §

12 §

Pätevä syy jättää toteuttamatta työnhakuvelvollisuutta

Pätevä syy jättää toteuttamatta työnhakuvelvollisuutta

Työnhakijalla on pätevä syy jättää hakematta työmahdollisuuksia työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa edellytetyllä tavalla, jos:

1) suunnitelmaan sisältyvä työnhakuvelvollisuus ei vastaa työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 44–48 §:ssä säädettyä;

Työnhakijalla on pätevä syy jättää hakematta työmahdollisuuksia työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa edellytetyllä tavalla, jos:

1) suunnitelmaan sisältyvä työnhakuvelvollisuus ei vastaa työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 45–48 §:ssä säädettyä;

Voimaantulosäännös

Voimaantulosäännös

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 2 a luvun 9 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti sekä 10 ja 10 a § tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä maaliskuuta 2026.

Työnhakijan 2 a luvussa tarkoitettuun menettelyyn, joka on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Työnhakijan 2 a luvussa tarkoitettuun menettelyyn, joka on tapahtunut ennen tämän lain 2 a luvun 9 §:n 1 momentin johdantokappaleen ja 2 momentin sekä 10 ja 10 a §:n voimaantuloa, sovelletaan mainittujen lainkohtien voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Työnhakijan 2 a luvun 9 §:ssä tarkoitettua menettelyä, jonka perusteella hänelle ei ole asetettu korvauksetonta määräaikaakaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 2 a luvun 9 §:n nojalla,

Työnhakijan 2 a luvun 9 §:ssä tarkoitettua menettelyä, jonka perusteella hänelle ei ole asetettu korvauksetonta määräaikaakaan ennen 1 päivää

ei oteta huomioon sovellettaessa tämän lain 2 a luvun 10 §:ää.

maaliskuuta 2026, ei oteta huomioon sovellettaessa tämän lain 2 a luvun 10 §:ää.